

CUPRINS

Introducere	9
-------------------	---

Capitolul I

Literatura română la începutul secolului al XX-lea.

De la mesianism la modernism - revolta fondului etnic..... 15

1. Dacia literară, momentul Maiorescu, antijunimismul macedonskian..... 15
2. Climatul începutului de secol XX: problema țărănească, poporanismul, alte tendințe, deschideri spre modernitate..... 20
3. Modernismul, consolidarea modernității 23

Capitolul II

Elemente de cultură populară balcanică..... 27

1. Studiul culturii populare..... 27
2. Balcani și balcanism 30
3. Reverberații ale balcanismului în literatura română 32

Capitolul III

Literatura migrantă 35

1. Preliminarii 35
2. Un traiect etnic..... 35
3. Coolie, migrant, exil, post-exil 37
4. Literatura română migrantă. Locul lui Panait Istrati în cadrul literaturii migrante 38
5. Fișa unui “caz” - substratul social-politic 43
  - 5.1. Cine a fost Panait Istrati?..... 43
  - 5.2. Tânărul Panait Istrati 45
  - 5.3. U.R.S.S-ul - Panait Istrati, un Sancho Panza slugarnic sau un Don Quijote deziluzionat?..... 45
  - 5.4. Păcatele senectuții. Panait Istrati și “Cruciada românismului” ... 47
  - 5.5. Îmblânzirea contrariilor 49
  - 5.6. Receptarea critică a lui Panait Istrati 50

Capitolul IV

Explorarea alterității..... 53

1. Despre substructura și referențialitatea operei literare 53
2. De la legendă la devenire: arhetipul haiducului 54
  - 2.1. Imaginea haiducului. Istorie și mesianisme..... 54
  - 2.2. Fețele răului vs. fețele binelui. Haiducul istratian. 0 scrisoare și un nume..... 56
  - 2.3. Proiecții epice 59
  - 2.4. Reversul medaliei. Întoarcerea în istorie 70

3. Alte reprezentări ale lui <i>homo balcanicus</i>	71
4. Discursul despre Celălalt	86

Capitolul V

Viziunea asupra lumii	97
1. Oglinda stendhaliană.....	97
2. Literatură și etnografie.....	98
3. Elemente etnografice	100
3.1. Obiceiuri și tradiții.....	100
3.2. Vestimentație și arhitectură rurală.....	107
3.3. Elemente culinare	109
3.4. Superstiții.....	112
3.5. Meteorologie empirică.....	113
4. Spațiul	113
5. Timpul.....	122
6. Semnele de foc.....	130
7. Semnele de apă	132
8. Bestiarul popular.....	139

Capitolul VI

Arhaic și modern: pentru o literatură multidiscursivă	151
1. Preliminarii	151
2. Oracular și voie bună: snoave, anecdote, pilde, istorisiri, vorbe de duh, proverbe și zicători.....	154
3. Sub semnul lui Orfeu: cântecele populare, cântecul haiducesc.....	161
4. Înjurăturile, blestemele, sudalmele.....	175
5. Poreclele și alte denumiri	176
6. Literatură populară vs. literatură cultă.....	180
Concluzii.....	187
Bibliografie.....	191